

Yrkes högskolan

OMRÅDESANALYS 2024

Järnväg

Myndigheten för yrkes högskolan

Innehållsförteckning

Inledning	3
Innehåll	4
Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar	4
Avstämningar	4
Yrkeshögskolans statistik	5
Bedömning av platsernas utveckling	5
Järnväg	6
Utfall ansökan 2023	7
Resultat från genomförda utbildningar	8
Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt	11
Regionalt utbud och regional efterfrågan	15
Bedömning av utvecklingen för nya platser med start 2023 och på 3–5 års sikt	20
Definitioner	21

FÄRDIGSTÄLLD: 2024-10-16

DNR: MYH 2023/442

ISBN: 978-91-89815-80-3

Inledning

Det här är ett analysunderlag som visar hur myndigheten ser på utbildningarnas resultat, efterfrågan på kompetens och utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar som har en koppling till varandra.

I underlaget presenteras statistik avseende pågående och beviljade utbildningsplatser, resultat för en utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar samt information om efterfrågan. Varje presentation avslutas med en bedömning av hur myndigheten ser på utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning och hur många platser som kan beviljas för start.

Bedömningen bygger på en avvägning av vad som är rimligt att bevilja utifrån en rad faktorer, där de tre främsta är

- det ekonomiska utrymme som myndigheten beräknar ha för att bevilja statsbidrag och särskilda medel för programmen
- dimensionering av redan beviljade platser och pågående utbildningar
- efterfrågan på kompetens.

Det bör understrykas, att det kan finnas skillnader gentemot bedömningen och den efterfrågan på kompetens som finns. Myndigheten har begränsade medel och en mängd prioriteringar måste göras mellan samtliga utbildningsinriktningar. Det kan innebära att efterfrågan inte kan matchas med motsvarande antal utbildningsplatser. Andra faktorer kan också påverka och som leder till att det inte är rimligt att genomföra en ökning av en utbildningsinriktning.

Enligt förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan.

Målsättningen med områdesanalysen är att bidra till ökad transparens och tydlighet. Underlaget kan både hänvisas till inför det att en ansökan öppnar och vid bedömning och kan

förhoppningsvis bidra till att skapa en röd tråd från den enskilda ansökan till myndighetens beslut. Det är värt att understryka att bedömningen av en utbildningsansökan väger in fler faktorer än just områdesanalyserna.

Innehåll

Strukturen är densamma för samtliga områdesanalyser. Varje områdesanalys innehåller följande information:

- Utfall av årets ansökan och det nya utbildningsutbudet
- Resultat från genomförda utbildningar
- Beskrivning av efterfrågan på 3–5 års sikt
- Regionalt utbud och regional efterfrågan
- Bedömning av nya platser

Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar

Det finns drygt 200 utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan. Till varje utbildningsinriktning hör en SUN-kod som myndigheten har tagit fram genom att utgå från *Svensk utbildningsnomenklatur* (SUN). All statistik som presenteras är uppbyggd efter detta system.

Varje utbildningsinriktning leder till en yrkesroll eller flera närliggande yrkesroller. Det finns också utbildningsinriktningar som kategoriseras som "övriga" utbildningsinriktningar. Dessa övriga SUN-koder kan innehålla både specifika utbildningar för vilka det av någon anledning saknas en dedikerad inriktning, eller mer obestämbara utbildningar som inte passar in i några av de andra SUN-koderna.

Antalet utbildningsinriktningar kan förändras över tid. Myndigheten kan ta bort eller lägga till SUN-koder beroende på arbetsmarknadens utveckling.

Avstämningar

I framtagandet av denna områdesanalys har avstämningar skett med berörda branscher eller andra relevanta aktörer som kan bidra till att ge en samlad bild av efterfrågan på kompetens på nationell och regional nivå.

Yrkeshögskolans statistik

Det finns mycket statistik om yrkeshögskolan och för den som vill veta mer hänvisas till myh.se och scb.se.

Här presenteras endast en begränsad del och det statistiska underlaget som tas upp är

- statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser per utbildningsinriktning
- examensgrad från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- andel i arbete från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- arbetets överensstämmelse med utbildningen per utbildningsinriktning
- utnyttjade platser per utbildningsinriktning.

Statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser utgör en grund för dimensionering av nya utbildningsplatser. Det som är särskilt relevant att visa i detta sammanhang är statistik över platser per slutår, för att illustrera vilket utflöde av kompetens som utbildningarna kan bidra med per år om alla beviljade platser utnyttjas.

Statistiken visar också var i landet beviljade utbildningar är placerade. Utbildningar inom yrkeshögskolan ska ha en utifrån arbetslivet lämplig regional placering och den regionala efterfrågan är en viktig aspekt vid beviljandet av nya platser.

Examensgrad, andel i arbete, arbetets överensstämmelse med utbildningen samt utnyttjade platser är alla olika sätt att mäta utbildningarnas resultat per utbildningsinriktning.

Bedömning av platsernas utveckling

Det nya underlaget avslutas med en bedömning av hur antalet platser per utbildningsinriktning kommer att utvecklas på 3–5 års sikt och hur många platser som kan beviljas i kommande ansökan.

Bedömningen är inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli lägre eller högre än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan alla utbildningsinriktningar.

Järnväg

Den här områdesanalysen presenterar de utbildningsinriktningar som bidrar till järnvägens kompetensförsörjning. Utbildningsinriktningarna kan grupperas i två delar, de som avser utbyggnad och underhåll av infrastrukturen och de som gäller själva järnvägstrafiken.

Kart- och mättekniker	SUN-KOD 580xa
Järnvägsingenjör	SUN-KOD 582ga
Järnvägstekniker/bantekniker	SUN-KOD 522cg
Järnvägstekniker/signaltekniker	SUN-KOD 522ce
Spårsvetsare	SUN-KOD 521cj
Tågtekniker	SUN-KOD 525cb
Lokförare	SUN-KOD 840ba

Utfall ansökan 2023

Utbildningsinriktningar	Ansökningar	Beviljade ansökningar
Kart- och mättekniker	8	4
Järnvägsingenjör*	4	2
Järnvägstekniker/bantekniker	1	1
Järnvägstekniker/eltekniker**	-	0
Järnvägstekniker/signaltekniker	2	1
Spårsvetsare	1	1
Tågtekniker	1	1
Lokförare	10	6

* Innefattar järnvägsprojektörer. ** Kallas även kontaktledningstekniker. Källa: MYH.

Pågående och beslutade platser per utbildningsinriktning och slutår. Färgmarkeringen visa vilka år som kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Järnvägsingenjör	150	215	220	130	65		
Kart- och mättekniker	220	225	340	190	135		
Järnvägstekniker/bantekniker	56	56	40	20	20		
Järnvägstekniker/eltekniker	31	51	51	20	20		
Järnvägstekniker/signaltekniker	16	36	56	20	20		
Spårsvetsare	30	30	30	30	30	30	30
Tågtekniker	90	65	40	40	20	20	
Lokförare	452	452	332	155	60		

Källa: MYH.

Platser som beviljas efter ansökan 2024 påverkar i huvudsak slutåret 2026 och framåt. Det beror på utbildningarnas längd, som varierar mellan cirka 200–400 yrkeshögskolepoäng. Nya platser kan fyllas på vid varje ansökan och på så vis byggs utflödet på framåt.

Resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden de tre senaste slutåren.

Utbildningsinriktningar	2020	2021	2022
Kart- och mättekniker	71 %	61 %	63 %
Järnvägsingenjör	67 %	74 %	72 %
Järnvägstekniker/bantekniker	69 %	78 %	94 %
Järnvägstekniker/eltekniker	94 %	83 %	93 %
Järnvägstekniker/signaltekniker	53 %	61 %	22 %
Spårsvetsare	69 %	78 %	68 %
Tågtekniker	60 %	59 %	65 %
Lokförare	91 %	88 %	84 %
Totalt för yrkeshögskolan	72 %	70 %	67 %

Källa: SCB.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2022).

		Överensstämmelse arbete – utbildning		
Utbildningsinriktningar	Andel i arbete, procent	Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Kart- och mättekniker	92 ± 5	78 ± 8	12 ± 7	10 ± 6
Lokförare	100 ± 0	97 ± 2		3 ± 2
Totalt för yrkeshögskolan	89 ± 1	66 ± 1	25 ± 9	9 ± 0

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.
Källa: MYH och SCB.

Statistiska Centralbyrån (SCB) har fått i uppdrag av myndigheten att ta fram uppgifter även för de utbildningsinriktningar som har haft för få svarande för att ett resultat ska kunna publiceras för aktuellt år. För att åstadkomma detta har de tre senaste årens resultat räknats samman. På så vis kan myndigheten också visa resultat för flera utbildningsinriktningar.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2020–2022 sammanräknat).

		Överensstämmelse arbete – utbildning		
Utbildningsinriktningar	Andel i arbete, procent	Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Kart- och mättekniker	92 ± 3	81 ± 5	11 ± 4	8 ± 3
Järnvägsingenjör	89 ± 6	62 ± 11	29 ± 10	10 ± 6
Tågtekniker	100 ± 0	60 ± 12	32 ± 11	6 ± 6
Lokförare	97 ± 1	92 ± 2	2 ± 1	5 ± 1
Totalt för yrkeshögskolan	89 ± 0	65 ± 0	24 ± 0	10 ± 0

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.

Källa: MYH.

Andel utnyttjade platser per startår.

Utbildningsinriktningar	2021	2022	2023
Kart- och mättekniker	0 %	18 %	19 %
Järnvägsingenjör	15 %	23 %	10 %
Järnvägstekniker/bantekniker	0 %	56 %	34 %
Järnvägstekniker/eltekniker	26 %	19 %	45 %
Järnvägstekniker/signaltekniker	63 %	63 %	56 %
Spårsvetsare	0 %	0 %	0 %
Tågtekniker	40 %	34 %	52 %
Lokförare	1 %	4 %	2 %
Totalt för yrkeshögskolan	9 %	12 %	11 %

Källa: MYH.

Reflektion över resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden ökade under 2022 jämfört med året innan för utbildningsinriktningarna kart- och mättekniker, bantekniker, eltekniker och tågtekniker. Examensgraden minskade jämfört med året innan för utbildningsinriktningarna järnvägsingenjör, signaltekniker, spårsvetsare och lokförare. Fem av åtta utbildningsinriktningar hade dock en högre examensgrad än genomsnittet för yrkeshögskolan i sin helhet.

Uppgifter saknas avseende andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen för samtliga utbildningsinriktningar utom för kart- och mättekniker samt för lokförare. Det beror på att det är för få svarande från de andra utbildningsinriktningarna för att kunna fastställa en statistiskt säkerställd skattning av sysselsättning efter examen. På grund av problem med att kunna redovisa resultat gällande sysselsättning efter examen för samtliga utbildningsinriktningar har MYH valt att även sammanräkna resultaten från de senaste tre undersökningarna. Genom att göra detta kan statistiskt säkerställda resultat nu redovisas för utbildningsinriktningarna kart- och mättekniker, järnvägsingenjör, tågtekniker och lokförare.

Resultaten för lokförare är mycket goda och ligger över genomsnittet för yrkeshögskolan. Andel i arbete och arbetets överensstämmelse är även goda för kart- och mättekniker, vilket visar att de som examineras från dessa utbildningar också får ett motsvarande arbete. De flesta utbildningsinriktningar har en examensgrad som är nära eller högre än genomsnittet för yrkeshögskolan. Undantaget är signaltekniker där examensgraden var väldigt låg under 2022. Andelen outnyttjade platser är hög för flera av utbildningsinriktningarna utom för spårsvetsare och lokförare där platserna nyttjas mycket väl. Den utbildningsinriktning som haft störst problem med att fylla de tilldelade platserna över de tre åren är signaltekniker. Signaltekniker har varit den utbildningsinriktning som haft störst problem med outnyttjade platser även under de senaste åren.

Slutsats

Den sammantagna bilden visar att resultaten för några av de järnvägsrelaterade utbildningsinriktningarna behöver förbättras. Detta är angeläget då kompetensbristen för järnvägens underhåll är mycket stor och bristen leder till störningar i tågtrafiken. För de utbildningar som inte fyller platserna behöver utbildningsanordnare och arbetsliv arbeta för att öka söktrycket till och examensgraden från utbildningarna. Över lag tycks dock examinerade från järnvägsutbildningar etablera sig väl på arbetsmarknaden efter sina studier.

Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt

De järnvägsrelaterade utbildningsinriktningarna inom yrkeshögskolan kan delas in i infrastruktur och tågtrafik. I den del som benämns infrastruktur ingår järnvägsingenjörer, kart- och mättekniker, spårsvetsare och de tre utbildningsinriktningarna för el-, signal och banteknik. I den

del som benämns tågtrafik ingår tågtekniker för tekniskt underhåll av fordonen och lokförare för framförandet av fordonen.

Utöver dessa utbildningsinriktningar finns även utbildning för förvaltning av tågfordon inom utbildningsinriktningen "övriga utbildningar industriell ekonomi och organisation".

I den nationella planen för transportsystemet 2018–2029 finns kraftigt ökade anslag för upprustning och utbyggnad av järnvägen. Satsning på underhåll och ny teknik kommer att modernisera järnvägen och ge en mer tillförlitlig trafik med färre störningar. Men branschorganisationer som Byggföretagen och Föreningen Sveriges Järnvägsentreprenörer (FSJ) har länge varnat för bristen på kompetens för de järnvägstekniska yrkesrollerna. Det pågår nu ett omfattande utvecklingsarbete för att stärka järnvägens kompetensförsörjning. Ett järnvägscollege har skapats som ska samordna järnvägsutbildningar och ta fram kvalitetskriterier tillsammans med branschen.

Järnvägsingenjör och kart- och mättekniker

Enligt Rambölls rapport Nya stambanor Stockholm–Göteborg Stockholm–Malmö är kompetensbristen i digital projekthantering inom civilingenjörsyrken stor. Yrkehögskolans utbildningsutbud för järnvägsingenjör och kart- och mättekniker kan bidra till kompetensförsörjningen av tjänster som inte kräver en sådan examen.

I utbildningsinriktningen järnvägsingenjör ingår även utbildningar som benämns järnvägsprojektörer. Detta är roller som behövs för att projektera, det vill säga ta fram underlag för ny- och ombyggnation av järnvägar. Det kan gälla själva bansträckningen, signalsystem med mera. Det är centralt att kunna arbeta med digitala verktyg som exempelvis BIM. Järnvägsingenjörer kan komma från både yrkehögskolan och högskola/universitet.

Kart- och mättekniker arbetar bland annat med att mäta upp var det som ska byggas ska placeras och följer även upp att det blev som det skulle. I jobbet används avancerad teknisk utrustning som utvecklas mycket genom digitaliseringen. Kart- och mättekniker arbetar även med databaser för geografisk information och uppdaterar sådan information.

De båda rollerna är efterfrågade på arbetsmarknaden och efterfrågan drivs på av de satsningar som görs på att bygga ut och modernisera landets infrastruktur.

Spårsvetsare och järnvägstekniker med inriktning signalteknik, elteknik eller banteknik

Bantekniker, eltekniker (även kallad kontaktledningstekniker), signaltekniker samt spårsvetsare arbetar med järnvägens infrastruktur.

Enligt en ny undersökning från Trafikverket görs bedömningen att det behövs cirka 60 nya signaltekniker de kommande åren för att matcha branschens kompetensbehov. Behoven

bedöms vara stora inom nästan alla regioner i Sverige. Den medlemsundersökning som FSJ gjorde hösten 2021 visade att det är störst brist på kontaktledningstekniker och signaltekniker. Antalet utbildningsplatser från yrkeshögskolan ser därför ut att vara på en relativt god nivå. I realitet drabbas dock branschen av ett kompetensunderskott med nuvarande utflöden av examinerade i och med att andelen utnyttjade platser är högt och andelen examinerade är lågt för denna utbildningsinriktning. Därför skulle antingen antalet utbildningsplatser öka eller resultaten förbättras för nuvarande utbildningar, för att branschens kompetensbehov ska kunna tillgodoses. Utbildning till signaltekniker är investeringstung att bedriva då det krävs en övningsanläggning för att de studerande ska kunna examineras och bli behöriga signaltekniker. Detta är en faktor som kan begränsa utbildningsinriktningens expansionsmöjligheter gällande utbildningsplatser.

Enligt Arbetsförmedlingens yrkesprognos för spårsvetsare är det stora möjligheter till arbete på fem års sikt. Detsamma gäller för yrkena signal- och bantekniker. Yrkesprognoserna bygger på en datadriven modell som kombinerar Arbetsförmedlingens egen verksamhetsstatistik med SCB:s statistik. Yrkesprognoserna baseras på SSYK, som står för standard för svensk yrkesklassificering och som är ett system för att gruppera individers yrken eller arbetsuppgifter.

Tågtekniker

Antalet anställda som arbetar med underhållsverksamhet uppgår, enligt Nordic Infracenters rapport *Framtidens järnväg – underhållspersonal för fordon, vagnar och maskiner på järnvägen* från 2020, till cirka 2 000. I den anges ett behov av cirka 620 personer för de kommande fem åren. Utöver detta beräknas ett behov av 300–400 personer vid planerade och påbörjade nya depåer. Enligt en nyhet som Nordic Infracenter publicerade hösten 2021 saknas tusentals tekniker för fordonsunderhåll de närmaste fem åren. Enligt en nyligen gjord undersökning från Trafikverket anges behovet till cirka 580 personer de närmaste fem åren.

Med nuvarande utbud i yrkeshögskolan kan cirka 90 tågtekniker utexamineras per 2024. Däremot minskar utflödet kraftigt och 2026 kan enbart 40 tågtekniker examineras. Detta är därför en yrkesroll som riskerar att snabbt få betydande kompetensbrist inom de närmaste åren. En del av detta behov kan dock troligtvis tillgodoses via gymnasiet eller den kommunala vuxenutbildningen.

Lokförare

Samhällets behov av lokförare ökade i samband med pandemins efterspel. Under pandemin drabbades branschen negativt av minskat resande. Men efter att samhället återstartat hade branschen svårt att hitta tillräckligt med arbetskraft. Utöver pandemins följd effekter växte branschens behov även av satsningar inom svensk spårtrafik.

Det finns enligt SCB:s yrkesregister cirka 4 700 lokförare i Sverige. Enligt SCB:s yrkesregister finns det flest lokförare i storstadsregionerna, där Stockholms län har drygt 1 400 lokförare följt av Skåne med runt 600 lokförare och Västra Götaland med runt 500 lokförare. De tre

regionerna Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland har nästan 600 lokförare tillsammans, vilket är ungefär lika många som Skåne och Västra Götaland har.

Bedömningen från branschen är att framtida kompetensbehov behöver ligga på mellan 450–550 lokförare per år under perioden 2025–2027. Branschen gör bedömningen att behoven inom de närmaste fem åren är som störst inom Region Öst/Stockholm och Region Syd/Väst. Enligt tidigare yrkesprognoser, 2023, från Arbetsförmedlingen fanns det stora möjligheter till jobb som lokförare framöver. Deras senaste bedömning var att behovet kommer att öka inom de närmaste fem åren, delvis på grund av ökat antal pensionsavgångar. Branschens möjligheter att tillgodose praktikplatser, LIA, är en faktor som kan påverka hur många utbildningsplatser som företagen totalt sett kan hantera årligen. Utbildningarna startar både på vår- och höstterminen vilket gör att LIA-platserna kan spridas ut över hela året.

Vidareutbildning för yrkesverksamma inom kart- och mättekniker

Kurser riktat mot järnvägskompetens är för närvarande väldigt begränsat. Enbart ett fåtal kurser riktade mot utbildningsinriktningen kart- och mättekniker finns inom yrkeshögskolans utbud av kurser.

Tabellen nedan visar antal platser för YH-kurser per startår per utbildningsinriktning.

Platser med startår per utbildningsinriktning (kurser)	2023	2024	2025	Totalsumma
Kart- och mättekniker	245	265	35	545
Totalsumma	245	265	35	545

Källa: MYH.

Regionalt utbud och regional efterfrågan

Nedanstående tabeller visar antal platser som avslutas per år i respektive region/län. Antal platser innebär tillgängliga utbildningsplatser och det är inte säkert att det motsvarar antal personer som examineras.

Utbildningar till *kart- och mättekniker*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Jönköping	20	20				
Skåne	35	35	35			
Stockholm	35	35	105	70	70	
Västerbotten	30	30	30			
Västernorrland	20	20	20			
Västmanland		35	35	35		
Västra Götaland	60	60	95	65	65	
Östergötland	20	20	20	20		

Källa: MYH

Utbildning till *järnvägsingenjör*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Dalarna		35	35	35		
Halland	20	20	20			
Norrboten, Västerbotten och Västernorrland*	30	30				

Stockholm	70	70	70			
Skåne, Stockholm och Västra Götaland*		30	30	30		
Stockholm och Västra Götaland			35	35	35	
Örebro	30	30	30	30	30	30

* Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga orter. Källa: MYH.

**Utbildning till *bantekniker*. Antal platser per region/län och slutår.
Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.**

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Jönköping	20	20	20			
Norrbottn	20	20	20	20	20	
Skåne	16	16				

Källa: MYH.

**Utbildning till *eltekniker*. Antal platser per region/län och slutår.
Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.**

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Jönköping	15	15	15			
Norrbottn		20	20	20	20	
Skåne	16	16	16			

Källa: MYH.

**Utbildning till *signaltekniker*. Antal platser per region/län och slutår.
Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.**

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Norrbottn			20	20	20	
Skåne	16	16	16			
Södermanland		20	20			

Källa: MYH.

**Utbildning till *spårsvetsare*. Antal platser per region/län och slutår.
Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.**

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Dalarna	30	30	30	30	30	30	30

Källa: MYH.

**Utbildning till *tågtekniker*. Antal platser per region/län och slutår.
Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.**

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Skåne	20	20	20	20		
Stockholm	50	25				
Västmanland	20	20	20	20	20	20

Källa: MYH.

Utbildning till lokförare. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Jönköping	27	27	27			
Norrbottn	60	30				
Skåne	65	65	35	35		
Stockholm	90	90	30			
Södermanland	30	30				
Västernorrland	30	30	30	30		
Värmland		30	30	30		
Västra Götaland	60	60	60			
Örebro	60	60	60			
Östergötland	30	30	30	30	30	

Källa: MYH.

Regionalt utvecklingsansvariga

Myndigheten för också en dialog om efterfrågan på kompetens med regionernas utvecklingsansvariga (RUA). Regionerna besvarar varje år en enkät som myndigheten skickar ut gällande efterfrågan på kompetens för de olika utbildningsinriktningarna inom yrkeshögskolan. Det utbud som regionerna har svarat på var det som gällde 2023 och nya platser kan ha tillkommit sedan dess. Att en region inte svarar på vilka behov som föreligger behöver inte betyda att det saknas efterfrågan på kompetens inom en utbildningsinriktning. Nedan presenteras en kort sammanfattning av de inkomna svaren.

Myndigheten för också en dialog om efterfrågan på kompetens med regionernas utvecklingsansvariga (RUA).

Flera regioner lyfter de stora kompetensbehoven inom järnvägen och påpekar att det råder brist av järnvägsteknisk kompetens i mellersta och norra Sverige.

Det ges uttryck för att det finns en överhängande risk att tillgången på arbetskraft inte kommer att räcka till för att planera och genomföra de utbyggnader som planeras eller för att bibehålla ett effektivt järnvägsunderhåll. Bristen på kompetens medför att arbetskraft tas in från andra länder för att genomföra arbetsuppgifter. Kompetensbristen gör också att olika branscher rekryterar av varandra, vilket leder till att det uppstår än fler brister till följd av det.

Det behövs både ny kompetens och omställning av befintlig personal menar regionerna. Den tekniska anpassningen och utveckling mot det nya signalsäkerhetsystemet ERTMS innebär ett stort behov av nya och uppdaterade utbildningar inom bana, signal och fordon samt kurser för spårsvets och ERTMS. Även relativt stora pensionsavgångar lyfts upp som en faktor till ökade kompetensbehov inom dessa kompetensområden.

Flera regioner uttrycker även en brist av lokförare. Pensionsavgångar och en större belastning på flera delar av spårbunden trafik är några exempel som lyfts av flera regioner.

Bedömning av utvecklingen för nya platser med start 2023 och på 3–5 års sikt

Som beskrivs inledningsvis är bedömningen inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli färre eller fler än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan samtliga utbildningsinriktningar.

Bedömningen kommer att ses över årligen i samband med att områdesanalyserna uppdateras.

Kart- och mättekniker

Bedömningen är att dimensioneringen uppgå till cirka 300–340 utbildningsplatser per år. Viktigt att notera är att dessa individer även är verksamma inom annan infrastruktur, exempelvis bygg och anläggning.

Järnvägsingenjör

Bedömningen är att dimensioneringen kan uppgå till cirka 200–250 utbildningsplatser per år.

Järnvägstekniker (bantekniker, eltekniker, signaltekniker)

Bedömningen är att dimensioneringen till bantekniker kan uppgå till cirka 60 utbildningsplatser per år.

Bedömningen är att dimensioneringen till eltekniker kan uppgå till cirka 80–90 utbildningsplatser per år.

Bedömningen är att dimensioneringen till signaltekniker kan uppgå till cirka 60 utbildningsplatser per år.

Spårsvetsare

Bedömningen är att dimensioneringen till spårsvetsare kan uppgå till cirka 30–50 utbildningsplatser per år.

Tågtekniker

Bedömningen är att dimensioneringen till tågtekniker kan uppgå till cirka 90–120 utbildningsplatser per år.

Lokförare

Bedömningen är att dimensioneringen till lokförare kan uppgå till cirka 450–550 utbildningsplatser per år.

Definitioner

Andel i arbete	De examinerades sysselsättning följs upp årligen via en enkät. Det huvudsakliga syftet är att ta reda på hur stor andel av de examinerade som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen. Andel i arbete avser examinerade som har uppgett att de har arbete året efter sin examen. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.
Arbetets överensstämmelse med utbildningen	Arbetets överensstämmelse med utbildningen, för examinerade som uppgett att de har ett arbete året efter sin examen, mäter hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen enligt tre indelningar: helt eller till största delen, till viss del eller inte alls. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.
Examensgrad	Statistiska centralbyrån (SCB) är ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan. Den officiella statistiken innehåller bland annat statistik om examinerade och examensgrad. Examensgrad beräknas som andel examinerade av antagna som bedrivit studier på utbildningar som ger examen. Examinerade avser antagna som har uppfyllt alla villkor för examen. Examinerade hänförs till det slutår som en utbildningsomgång har. För examinerade finns en eftersläpning i statistiken på grund av sena kompletteringar. Uppgifter för det senaste referensåret redovisas därför i november.
Konfidensintervall	Eftersom svarsbortfall förekommer är statistiken behäftad med viss osäkerhet. De redovisade procenttalen är därför skattningar med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet ligger inom ett visst intervall med 95 procents säkerhet. Intervallet skrivs ut bredvid punktskattningen (andelen) med symbolen \pm, till exempel 90 ± 2. Det betyder att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet ligger mellan 88 och 92 procent (SCB).
Utnyttjade platser	Utnyttjade platser avser summan av inställda platser och outnyttjade platser tre veckor efter start på varje enskild utbildningsomgång.
SUN-inriktningar	Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN-inriktning. Den mest aggregerade nivån är en position (en siffra). Den mest detaljerade nivån är fyra positioner (tre siffror och en bokstav). Myndigheten för yrkeshögskolan behöver dock kunna gruppera utbildningarna efter en mer detaljerad indelning än den officiella. Därför har myndigheten gjort en egen utvidgning av SUN genom att skapa en femte position bestående av ytterligare en bokstav. Syftet med den lokala utvidgningen är att komma närmare yrken och yrkesroller.

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan

Box 145

721 05 Västerås

www.myh.se